

Wydawca... Administracja... Kwartalnie... miesięcznie...

GAZETA NARODOWA

Redakcja... Adresy... W Warszawie... w Krakowie...

Administracja... płać na IV. kwartalnie... we Lwowie: kwartalnie 4 złr. 50 ct. miesięcznie 1 złr. 50 ct.

nie może więcej płać jak 22 1/2 procentu od czystego dochodu z gruntu, mniej zaś będzie płać wtedy, gdyby tak wymierzony podatek wynosił więcej niżeli dotychczasowy podatek gruntowy i jeszcze 1/10 jego części; tudzież że ten nowy według 22 1/2 procentowej stopy wymierzony podatek zastępuje dawniejszy podatek wraz z dodatkami rządowymi; wreszcie, że wszelki wymiar podatku gruntowego za czas od 1881 tym zasadom się sprzeciwiający, jest wprost — bezprawnym.

państwa i wzmocnieniu władzy rządu, reszta odrzuć i zwolenników assala tepli środkami politycznymi jako marzycieli rewolucyjnych, dążących do przewrotu społecznego. Pytanie atoli zachodzi, czy i te pomysły, które wy dobyły z socjalizmu jako jedynie praktyczne, bo wyborne nadające się do podniesienia wszechmocności państwa, nie są także marzeniami?

przez nas wyżej ruch dyplomatyczny Berlina i Londynu jest zgodny z rzeczywistością. Polit. Correspond. pisze: „Jego Eksceleńcja p. prezydent Izby posłów, dr. Smolka, otrzymał z okazji zamianowania tajnym radcą ze wstąpienia prowincji liczne gratulacje. Co do tego, jak lubianym jest prezydent w kołach Izby posłów, zasługując na podniesienie faktu, że najpierw gratulacje nadeszły od wybitnych członków lewicy. Doniesienie to pisma półrządowego powtarza urzędowa Wiener Zig., zapewne jako od powiedz na wycieczki pism takich jak Nowa Presse, o których i myśmy napomykali.

czemuż by miała tu panować grobowa cisza, czemuż by nie miano rozbiierać i bronić interesów naszego narodu wszędzie tam, gdzie to jest możliwym? „Musznie przeto wątpimy, aby nasi posłowie przestali na programie, przez rząd, że posłowie sami podejmą inicjatywę, i o ile krótkość czasu pozwoli, wytoczą pod rozbiór wszystkie sprawy, naród czeka obchodzące. Wszakże nie lewinny jest sejm galicyjski, nie lewinny sejm krakowski, nie będą się lenili czeszy posłowie w sejmie morawskim. Wępież i nasi posłowie tylko za przykładem innych pójdą. A choćby ich inicjatywa nie doprowadziła do niczego w praktyce, to zawsze inicjatywa ta ustrzegłaby przynajmniej zasadę i zapobiegła politycznej nicości i podupadaniu sejmowi czeskiemu.

LWÓW d. 27 września (Wymiar podatku gruntowego. — Dwudziestoltnia rocznica rządów Bismarka. — Sprawa egipska i zbliżenie się między Anglią a Niemcami. — Jak to oddziało na politykę Moskwy? — Bieżące sprawy przedlitawskie. — Jeden bilet za 25 centów do jazdy przez całą Przedlitawię.)

Z powodu dwudziestoltniej rocznicy objęcia rządów królestwa pruskiego przez Bismarka, gazety pełne są artykułów, opisujących czynny i polityczny kanclerza w ciągu tych lat dwudziestu. Dnia 23. września 1862 król pruski po ustąpieniu liberalnego gabinetu Schwerina, mianował presemem ministrów konserwatywnego Bismarka. Nikt wtedy nie przypuszczał, że ten minister, wyobrażający zasady wsteczne i kłótni, w prostactwami manierami niemieckiego barona, dokona zjednoczenia Niemiec, wyruguje Austrię z niemieckiego Związku, straci Francję ze stanowiska pierwszego mocarstwa, i utworzy w środkowej Europie potęgę, grożącą wszystkim sąsiadom.

Krwia tylko i żelazem jedność niemiecką, przeprowadzić można, odpowiadał dawniej Bismark liberalnym narodowcom: gdy chcieli na drodze pokojowej zjednoczyć Niemcy. Krew i żelazo okazały swą skuteczność przy położeniu kamienia węgielnego pod budowę państwa Niemieckiego, dla czegożby nie miały jej okazać przy wykończeniu wewnątrznym tejże budowy? W narodowym zapale, jaki ogarnia serca w wojnie z nieprzyjacielem zewnętrznym, zwykły się palić i niszczyć spory z rządem; opozycja niekiedy i zgadza się na wszystko, co rząd chce, byle dokonał obrony kraju i zwyciężył wroga.

Trochę wiadomości z otwartych dopiero wczoraj ośmiu sejmów przedlitawskich daje nam telegram Biura koresp. W sejmie czeskim zaraz na pierwszym posiedzeniu gorąco odczytywano listy, i przyszło aż do niejakiego starcia z marszałkiem, którym dotąd nie kto inny, tylko okoliczny chabrusa, ks. Karol Auerberg. Widać zaś, jak silnie musi być między Czeszami rozdrażnienie, jeżeli wstąpił w ten sposób, z polecenia oczywiście klubu posłów czeskich, wystąpił umiarkowany prof. Kivczala. Z powodu otwarcia sejmów podjęto Kivczala znowu godny uwagi artykuł: „Przedlitawie, jakie w sejmie czeskim wniosione będą od rządu i Wydziału krajowego, dotyczą samych tylko niepolitycznych spraw kraju. Rząd starannie unikał wszystkiego, aby broń Boże nie wytoczyła się w sejmie jakaśkolwiek ważna dyskusja polityczna. Tym sposobem sejm nasz z każdym rokiem bardziej zdegradowany bywa na instytucję, która z zebrania parlamentarnego tylko formę zachowała. Mógłby marzenie, iż pod rządami Taaffeego sejm królestwa Czeskiego będzie tem, czem nawet według obecnej konstytucji i szmerlingowskiego statutu krajowego dotąd być by powinien. Jak za czasów aunderspewskich jest nasz sejm dotąd warownią centralistów. A nawet podobno co do czeskiej kwestji sejmowej panuje harmonia między rządem a centralistyczną opozycją — tak starannie bywa status quo sejmów z obu stron konserwowane. Już nawet nie mówimy o podnoszeniu tyśiąckroć żądaniom czeskim, aby sejm rozwiązano i uchylono ten anachronizm, że centraliści są w nim większością. Rząd nie syczy sobie innego sejmów nad ten spokojny „verfassungowy“, który jakkolwiek mógłby stać się niebezpiecznym dla systemu, wszelako dotąd byłby całkiem niebezpiecznym.

„Ale jeżeli rządowi smad na tem zależy, aby sejm królestwa Czeskiego tylko wegetował, to interes czeskiego narodu jest wręcz przeciwny, mimo że większość sejmów jest dotąd centralistyczna. Zaprzestawszy biernej opozycji i obeszawszy sejm, przyjdziemy tem samem na siebie obowiązek starania się wszelkimi siłami i środkami, aby znaczenie czeskiej reprezentacji krajowej podnieśli i sejm podważony z upadku, w jaki go wpędziła era „verfassungowa“. W obecnym składzie sejmów trudno liczyć na sukces w praktyce, ale zasadę należy utrzymać i wszystkie dołożyć dla uratowania go z ciągłego podupadania. A zatem program, przez rząd przedłożony sejmowi, nie może zaraz już tamsamem służyć pomocą czeskim za dyrektury Nie możemy przystać na to, aby sejm zdegradowany został na korporację, mającą tylko jakiś tam wpływ na administrację krajową.

Odwołując się na korespondencję umieszczoną w nr. 209. (której dokończenie jest w nr. 216) dowodzi p. Ambroży Chmielewski w swej w nr. 221. pod napisem „Głosy z kraju“ umieszczonej korespondencji, że procent 22 1/2 służy tylko do obrachowania podatku bez dodatków, i że dawny podatek, a według jego obliczenia 10 1/2, nie został zmieniony.

Gazety, każda ze swego stanowiska ocenia jego politykę, wszystkie jednak, wyjąwszy niektórych dzienników postępowych i radykalnych, przyznają mu jenuisiz i nie szczędzą pochwał. Gdyby w sporze, jaki zaraz po objęciu przez niego rządów powstał pomiędzy Izłą deputowanych a ministerstwem, był Bismark ustąpił przed wolą reprezentantów kraju, reorganizacja armii byłaby powstrzymana, i Niemcy byłyby dotąd Kzeszą, rządząca przez niedołężny i wszelkiej władzy pozbawiony Bundestag w Frankfurcie.

Obecnie okazało się, że postępowanie Bismarka w sprawie egipskiej błędnie było oceniane. Z ataków prasy niemieckiej na gabinet londyński wniesiono, iż Bismark jest przeciwny postępowaniu Anglików w Egipcie. Rzecz się miała przeciwnie. Daj bowiem tajemne zapewnienie rządowi angielskiemu swojej bierności wobec jego zdobyczy nad Nilem, który też z tego powodu niechętnie przyjmował oferty francuskie.

„Ale jeżeli rządowi smad na tem zależy, aby sejm królestwa Czeskiego tylko wegetował, to interes czeskiego narodu jest wręcz przeciwny, mimo że większość sejmów jest dotąd centralistyczna. Zaprzestawszy biernej opozycji i obeszawszy sejm, przyjdziemy tem samem na siebie obowiązek starania się wszelkimi siłami i środkami, aby znaczenie czeskiej reprezentacji krajowej podnieśli i sejm podważony z upadku, w jaki go wpędziła era „verfassungowa“. W obecnym składzie sejmów trudno liczyć na sukces w praktyce, ale zasadę należy utrzymać i wszystkie dołożyć dla uratowania go z ciągłego podupadania. A zatem program, przez rząd przedłożony sejmowi, nie może zaraz już tamsamem służyć pomocą czeskim za dyrektury Nie możemy przystać na to, aby sejm zdegradowany został na korporację, mającą tylko jakiś tam wpływ na administrację krajową.

Wiener Allg. Zig. podnosi sprawę bardzo ważną, niemożliwą na oko, gdyby co w naszych czasach na tem polu było niemożliwym. Już w r. 1865 wnosili Anglik Ralf Brandon, aby na wszystkich kolejach angielskich, tak jak na poczcie od listów, zaprowadzono od jazdy osób jedną taryfę bez różnicy przestrzeni, którą jada, z zachowaniem tylko różnicy ceny według trzech klas wagonowych. Pomysł ten rozbił się o opór twórców kolejowych. Podniósł go generał niemiecki dyrektor poczty, słynny p. Stefan, ale i jemu oparły się koleje prywatne.

Wzory przemysłu domowego na Rusi wydane przez Museum przemysłowe (włowski). Zebrał i zestawił Ludwik Wierzbicki. (Serja V. i VI.) (Dokończenie.)

Wzory przemysłu domowego na Rusi wydane przez Museum przemysłowe (włowski). Zebrał i zestawił Ludwik Wierzbicki. (Serja V. i VI.) (Dokończenie.)

Wzory przemysłu domowego na Rusi wydane przez Museum przemysłowe (włowski). Zebrał i zestawił Ludwik Wierzbicki. (Serja V. i VI.) (Dokończenie.)

Wzory przemysłu domowego na Rusi wydane przez Museum przemysłowe (włowski). Zebrał i zestawił Ludwik Wierzbicki. (Serja V. i VI.) (Dokończenie.)

Wzory przemysłu domowego na Rusi wydane przez Museum przemysłowe (włowski). Zebrał i zestawił Ludwik Wierzbicki. (Serja V. i VI.) (Dokończenie.)

Dla złotnika i rusznikarza skarby prawdziwe w serji VI. A jak swojskim, miejscowym jest styl ów góralsko-pokucki, dość porównać esy na oprawy pistoletu serji VI. z esami kwiatowymi garnka na tablicy 12. serji V. Tu i tam jednakowy zakrój, tasma energia w tym ornamencie, który w wyrobach „cywilizowanych“ zwykłe tak mdło wypada. A jeden i drugi pracownik umiś go zażyć, zarówno stylistycznie. Szyja garnka musi się ściśnięć pod przepaską tak energicznie; widocznie piorun musi wylać z lufy tak odobionej. Na pistoletcie ornament słabiej oraz w miarę, jak się oddala od ręki — co za mistyczny symbol artystyczny, że właściciel z woli, z ręki strzelca, wypada ów piorun, a lufa jest tylko narzędziem! O krzesiówce, w którym ściera się stal z krzemieniem, jużśmy wspomnieli.

Wzory przemysłu domowego na Rusi wydane przez Museum przemysłowe (włowski). Zebrał i zestawił Ludwik Wierzbicki. (Serja V. i VI.) (Dokończenie.)

Wzory przemysłu domowego na Rusi wydane przez Museum przemysłowe (włowski). Zebrał i zestawił Ludwik Wierzbicki. (Serja V. i VI.) (Dokończenie.)

Wzory przemysłu domowego na Rusi wydane przez Museum przemysłowe (włowski). Zebrał i zestawił Ludwik Wierzbicki. (Serja V. i VI.) (Dokończenie.)

Wzory przemysłu domowego na Rusi wydane przez Museum przemysłowe (włowski). Zebrał i zestawił Ludwik Wierzbicki. (Serja V. i VI.) (Dokończenie.)

Wzory przemysłu domowego na Rusi wydane przez Museum przemysłowe (włowski). Zebrał i zestawił Ludwik Wierzbicki. (Serja V. i VI.) (Dokończenie.)

Wzory przemysłu domowego na Rusi wydane przez Museum przemysłowe (włowski). Zebrał i zestawił Ludwik Wierzbicki. (Serja V. i VI.) (Dokończenie.)

Wzory przemysłu domowego na Rusi wydane przez Museum przemysłowe (włowski). Zebrał i zestawił Ludwik Wierzbicki. (Serja V. i VI.) (Dokończenie.)

Wzory przemysłu domowego na Rusi wydane przez Museum przemysłowe (włowski). Zebrał i zestawił Ludwik Wierzbicki. (Serja V. i VI.) (Dokończenie.)

Wzory przemysłu domowego na Rusi wydane przez Museum przemysłowe (włowski). Zebrał i zestawił Ludwik Wierzbicki. (Serja V. i VI.) (Dokończenie.)

Otóż W. A. Zig. wykazuje, że jest możliwym, aby od Sucaży do Tryestu można jechać za tę samą cenę, co np. z Wiednia do Londenburga. Wnosi zaś zniesienie klas. — a prowadzenie klasy jednej, jednakże można za osobną opłatą nastęrczyć pewne wygody, jak się np. dzisiaj dzieje z wagonami sypialniami. Według obliczenia, cena jednego biletu osobowego 15 centów wystarczałaby do pokrycia kosztów ruchu osobowego, jeżeli, co rzeczą jest niezawodną, ilość pasażerów w pociągach się pomnoży. Podwyższywszy zaś cenę biletu do 25 centów miałyby się już i pokrycie procentów od akcji kolejowych, o ile one na pasażerów przypada. Nadto można by takzwanym ruchem lokalnym zaprowadzić taryfę jeszcze niższą, np. 10 centów na 25 kilometrów.

Byłoby to niezłe, za 25 centów jechać zarówno czy do Moskwy, czy do Wiednia, Pragi lub Tryestu. Sprawa zależy od obliczeń rachunku prawdopodobieństwa.

Głosy z kraju.

(W sprawie podatku gruntowego.)

W sprawie rozkładu podatku gruntowego podaje *Gazeta Narodowa* z dnia wczorajszego zdumiewające szczegóły o zawikłaniach popelnionych w nakazach płatniczych przez urzędy podatkowe, a malujące najciemniejszymi barwami niepraktykowane bałamutem, przychodzą w konkluzji do oharowania królestwa za myśli praktyczną i dobrą radę.

Zaiste nigdy łatwiej nie można przyjąć choćby do małego królestwa.

Niech tylko najzakończony znowy przeczytają następujące trzy uwagi i poprą orzeczenia i postanowienia tych swym wpływem. — A mianowicie:

1. Nie podawać obecnie żadnych rekursów ze strony pojedynczych właścicieli. Tylko gminy *in concreto* powinny prosić o przedłużenie terminów do rekursu.

2. Wyjednać dla naszej prowincji odpowiednią ilość geometrów ewidencyjnych.

3. Podporządkować tych geometrów nie dyrekcyi skarbu lecz sądom krajowym.

Skutkiem będzie prędkiej i niezawodnej.

Dla naszych najzakończonych znowy spraw katastralnych pozwalamy sobie jeszcze dodać do wyżej wymienionych trzech uwag następujące wyjaśnienia:

Do 1. O ile rekursy zbiorowe władz autonomicznych są potrzebne dla zwroczenia uwagi wys. rządu na usterki popelnione przez pospolicie i oszczędność zle zrozumiałe, o tyle rekryminacje pojedynczych właścicieli niemogą przynieść żadnej korzyści. Przeciwnie, doprowadzą tylko do jeszcze większego zawiąkania; urzędy bowiem podatkowe wydadzą interymalne i ogólnikowe nakazy płatnicze, nie wymieniające ani parcel, ani przestrzeni gruntu ani też jego bonitacji. Rekursujący właściciele gruntu zatem, niebędąc również w stanie jak tylko ogólnikowo twierdzić, że ma w porównaniu z sąsiadem albo za wiele albo za mało podatku. Do przeczytania i zrektyfikowania kroci takich ogólnikowych rekursów potrzebna byłaby cała armia urzędników, których Galicja nieposiada i posiadać nie może, gdy tymczasem wszystkie usterki są już w aktach katastralnych sprostowane i w najbliższej przyszłości również w wykazach płatniczych z „urzędu“ sprostowane być muszą.

Do 2. Dla lepszego zrozumienia trzeba się cofnąć wstecz. Oto za ministerstwa br. Chertka wszystkie rozporządzenia miały na celu oszczędność i przyspieszenie czynności katastralnych, bez uwzględnienia ani wyjątkowych stosunków Galicji tak co do rozległości powiatów, jak do liczby urzędników, ani też co do stanu przejściowego, w jakim się kraj znajduje po nadaniu wolności podziału gruntów.

Na nieszczęście w całym państwie austriackim br. Chertek nie znalazł gorliwszych wykonawców swoich zarządzeń jak właśnie dyrektora skarbu we Lwowie, której ukazy ostatecznie spowodowały punkt kulminacyjny rozstroju i przyczyniły się najwięcej do zawiąkania, jakie obecnie powstają.

Tak w lipcu b. r. dyrekcyja skarbu nakazała, pod rygorem dotąd niepraktykowanym, by nakazy płatnicze w przeciągu mniej więcej jednego miesiąca ukończono i stronami doręczone zostały, a gdy akta szacunkowe co do bonitacji znajdują się obecnie w centralnej komisji wiedeńskiej do zatwierdzenia, operaty zaś pomiarowe przystano po największej części w celu obrachowania przestrzeni do Lwowa. Urzędy więc podatkowe na prowincji nie miały pod ręką materiałów potrzebnych do sprostowania, a pryncypalnie pod rygorem zamknięcia, placę przyszyli na pomysł albo raczej zostały z góry poinformowane do odpisania dawniejszych, tylko częściowo sprostowanych nakazów płatniczych.

Wszystkie zatem usterki pozostały w aktach urzędowych wcale nieaktyfikowane. I zjadł miliony omyłek!

Ażeby je wszystkie sprostować, trzeba niejednego geometra na dwa powiaty, jak Wys. ministerstwo skarbu przewidziało, ale jak na teraz dwóch geometrów na jeden powiat, a ci uderają się z pewnością w krótkim czasie, zważając gdyby okoliczności w następnym punkcie zawarte, uwzględnione być mogły.

Do 3. Trudno bardzo, żeby adjuktowi sądowi mogli być praktycznymi geometrami, jak też żaden geometra nie jest obciążonym w spornych sprawach spadkowych.

Przypatrzmy się bliżej, jakie jest obecnie postępowanie obydwóch czynników, tj. urzędników sądowych zakładających tabele, i geometrów katastralnych przeprowadzających zmiany posiadania.

Albo jeden albo drugi z nich przyjeżdża pierwszy czy później do tej samej gminy, wzywa zastępcę obszaru dworskiego wójta i zastępcę gromady, zapisuje zmiany posiadania, parceluje, mierzy, przeprowadza intabulację czy to w księgach czy też na szkicach indukcyjnych, a wzy-

*) Nie radziłobyśmy jednak interesowanym pójść za tą radą, a osobliwie tym, u których w nakazach płatniczych nie ma pomylek w indukcyjach gruntu od którego podatek gruntowy wymierzono lecz zaszyły tylko pomylki w wymiarze podatku gruntowego, jak n. p. w narzuceniu im do 22 1/2% od dochodu katastralnego jeszcze i dodatków rządowych (patrz powyżej Lwów, artykuł: o wymiarze podatku gruntowego.) Kto przeciw nieślusznemu wymiarowi podatku gruntowego rekursu nie wniesie w należytnym terminie, ten musi płacić ten podatek za rok 1881 i 1882 i nawet prawa do żądania zwrotu nieślusznego pobranej nadwyżki nie ma. Tylko przy mylnych indukcyjach, czy co do gruntu samego, czy co do właściciela, na nastąpić zwrot nadpłaconej należności w r. 1883; p. r.

stko to na sposób widzenia sobie właściwy i bez żadnego między sobą porozumienia.

Następstwa zjadł już za obecnie widoczne a z czasem staną się przyczyną zatargów i obłądki jaki dziś w katastrze znajdujemy.

Albo pominiemy błędy jakie z takiej procedury powstają, kosztą przeprowadzenia tej bardzo do siebie zbliżonej czynności są podwójne, a przez skombinowaną działalność pod władzą sądową mogły by być znacznie uproszczone i dając zarazem gwarancję daleko większej dokładności.

Dlatego jeszcze raz powtarzamy: Żadnych pojedynczych rekursów. — Pomoczenie geometrów ewidencyjnych; podporządkowanie tychże pod sądy krajowe.

Oto są rady i wyjaśnienia, niewarte wprawdzie królestwa w nagrodę, ale za to prosto do celu prowadzące.

Ziemie polskie.

Z Kameńca Podolskiego piszą:

„Samorząd miejski w Kameńcu jako się ukonstytuował nie może, dwie grupy wyborców przeszły próby ognia i wody, ale trzecia ciągle się rozbiła o niezachowanie formalności prawnych; wybory przeprowadzone po dwakroć, obalone zostały, na 6. września naznaczone po raz trzeci, czy przyjdą do skutku — trudno przewidzieć, bierze w nich udział lud różnoplemienny, składa się z 1.400 elektorów; choć ich staje do apelu ledwie część czwarta, ale i tego dość, by salę wyborową zamienić w gwarne zbiegowisko... Z litoską poglądamy zwykle na przewodniczącego temu legionowi obywateli; sprawdził wszystkie, a przytem zliczył głosów przeszło 40.000 wotów, czy to na prawo, czy na lewo rzuconych — nie bagatela... Jeżeli tak pójdzie dalej — to się chyba ku końcowi roku dołączymy nowego samorządu, a raczej nowych przedstawicieli jego. Trzymać w szachu podrażnione ambicje tak długo — doprawdy że się nie godzi.

W szkołach wykłady się rozpoczęły — gimnazjum przepełnione — około 800 wychowanków, a równoległych oddziałów ledwie po dwa w każdej klasie; czy tylko na tem nie szwankuje nauczanie! Nie przestaniemy powtarzać, że się gubernia łatwo zdobyć może na utrzymanie drugiego średniego naukowego zakładu, a jeżeli tego nie czyni, to dowodzi, że rzecz oświaty niewiele ją obchodzi; w tym roku stu kilkudziesięciu młodzieży zostały podwoje nauki zamknięte, klasy 2., 3., 4. i 5. były już przepelnione przed wakacjami; dyrektor miejscowy robi co może, kocha on młodzież, pilnie czuwa nad nią, wiemy że boleje nad tem, iż odmawiać musi rodzicom — ale nie poradzić nie jest w stanie.”

Kanalizacja błot poleskich, gdy roboty na r. b. wyznaczone akonczono zostaną, będzie już wypełniona na 1/4-milionowej przestrzeni dziesiętnej. W r. 1883 mają przystąpić do osuszenia wschodniej części Polesia, między Dnieprem, Prypcą, Berezyną i rz. Pływczą na przestrzeni dalszych 95.000 dziesiętni. Osuszenie błot przywrotnych w środkowych i zachodnich częściach Polesia ma mieć miejsce na przestrzeni 55.000 dziesiętni. W końcu więc 1883 r. osuszonej będą około 1 1/2 miliona dziesiętni. W r. 1883 mają być wysuszone rzeki i przeprowadzone kanały wśród błot, ogólnej długości 206 wiorst.

Korespondent *Dzienn. Pomorskiego* z Warszawy pisze: „Obchód częstochowski wywołał przesładowania ułtów, aresztowanych już to zaraz na Jasnej Górze, już w czasie powrotu w Siedlcach i Brześciu litewskim, i kłopoty przypuścili, polemiki w prasie warszawskiej. Właściwym powodem tej ostatniej nie jest sam obchód, ale raczej nietaktowny artykuł *Słowa*, temu obchodowi poświęcony. Cenzura warszawska jak zwykle przed każdym ważniejszym wypadkiem, wstrzymywała systematycznie każdy wyraz; wobec więc milczenia dzienników rozbiły się po Warszawie niepokojące pogłoski, iż położenia którymś końcu cenzura pozwoliła redakcyi *Słowa* dać krótki opis w nadzwyczajnym dodatku, jaki się ukazał d. 8. września.”

„Na nieszczęście chorująca na zachowawcze suchoty redakcyja *Słowa* spełniła swe zadanie w sposób nietaktowny. Według jej artykułu, zgromadzone w Częstochowie tysiące modlą się do Najświętszej Panny „za pozwoleniem władz krajowych”; wyrażenie śmieszne, bo przecież, chociaż modlić możemy się bez pozwolenia moskiewskiej ochraży. Nadto konserwatywne *Słowo* usadziło, że jest to stosowna chwila do palnięcia kazańka postępowym żywiolom i pismom, wywołując im oczy owym gromadzeniem się ludu na Jasnej Górze. Czy słusznie? każdy osądzi, bo co za związek np. na szczerą nieudana wiara naszego ludu z kważio-środkami zasadami, przyprowadzonemi francusko-arystokratycznym asem przez redakcyję *Słowa*... W ogóle mieszanie rzeczy religijnych z sprawami dsiennikarskimi nie bardzo korzystnie u nas wypada.”

Moskwa.

Stara *Presse* otrzymała z miasta Moskwy następującą korespondencję, opisującą pobyt cara w tej głównej stolicy cesarza:

„Wczoraj (tj. 19. września) po południu wydał *Moskowskija Wiedomosti* Katkowa nadzwyczajny dodatek, w którym lakonicznie donosi, że dzisiaj z powodu przybycia cara odbędzie się o godz. 1 1/2, w południe przyjęcie stanów w Kremle. W parę godzin potem wydał *Policejskaja Wiedomost* taki sam dodatek, i tak samo lakonicznie o tem przyjęciu doniósł. Z tego dowiedzieli się więc publicyści, że car przyjeżdża, ale o której godzinie, wypadło się domyślać. Sądząc z tego, że przyjęcie odbędzie się o godzinę do drugiej, wypadło wnosić, iż przyjazd cara nastąpi najpóźniej o godzinie 10. z rana. Właściciel ten potwierdził to okoliczność, iż od świtu dwie główne ulice, prowadzące od dworca kolejowego, Miasnicka i Nikolska, zamknięte zostały od reszty wpadających w nie ulic za pomocą grubych sznurów, a policja i żandarmerja stawia się na nich szpalernem. Szpaler ten, nigdzie nieprzerwany, sięgał jednym końcem do dworca Petersburgskiego, a drugim do Kremłu. Poza szpalernem, po obu jego stronach, ale w pewnym od niego odstępie, ustawiono publiczność. Tym sposobem między tym policyjnym szpalernem, pośrednik którego miał car jechać, a publicznością było z obu stron wazkie przejście, rodzaj długiej i wąskiej uliczki. Okaz wszystkich domów, wychodzące na te ulice, kasano szczelnie zamkniętą; nawet w gmachu urzędu telegraficznego nie pozwolono okien otwierać, ale poza zamkniętymi oknami wolno było stać i przypatry-

wać się przejazdowi cara. Jajnie tylko kilku osobom, bardzo pewnym i oddanym rządowi, pozwolono wyjść na balkon.

Największy tłum ludu zerał się na placu Teatralnym i przy rogu ulicy Iwerskiej, naprzeciw kaplicy Iwerskiej Matki bskiej. Dostępu do kaplicy wzbroniono publicznie, a policja otoczywszy ją, ustawiła przed nią radnych miasta i reprezentantów stanu kupieckiego. Wszystkimi tym panom kazano się stawić godzinie 9 rano. I najbogatsi kupcy moskiewscy, przeważnie wszystko milionerzy, przybyli o naznaczonej porze i od dziewiątej rano stał na ulicy, aby hołd monarche swemu złożyć. Alecar nie przyjeżdżał. Godzina za godziną mijala, minęło już ich czterdzieści, zażalenie ogarniało coażardziej publiczność, a o carze ani słychu. Radni miasta i reprezentanci kniepcstwa zaczęli więc już szemrać na Kozłowa, dyrektora policji, który przecież musiał dokładnie wiedzieć, i której godzinie car przyjeździe; więc pocóż tal wcześniej kazał im się gromadzić? Wreszcie nastąpiła zmiana. O godz. pierwszej przybył pociągami pociągami książę Nikita czarnogórski i w odkrytym powozie w towarzystwie adjuktów przejechał szpalernem, przed kaplicą Iwerską zatrzymał się, oddał prawosławne pokłony i udd się do Kremłu. Za powozem księcia jechało blisko czterech oficerów czarnogórskich, ubranych w stroje narodowy. Mniemano, że już teraz car zaraz nadjedzie. Tymczasem znowu nastała cisza, godzina za godziną mijala, a car nie było. Ludzie z głodu i ze znużenia stać dłużej nie mogli. Wreszcie po godzinie trzeciej dano znać, że car jedzie. Na znak ten, wszyscy policjanci, żołnierze i żandarmerja, wroczący w nieprzerwanym szpalu; od dworca do Kremłu, obrócili się plecami do siebie a twarzą do publiczności. Jest to nowy wynalazek Moskwa, a zaszczyt inwenjji spada na jen. Kozłowa.

Dzięki temu wynalazkowi niebezpieczeństwo zamachu znacznie się redukuje, a ta nieprzejawność, jakiej musiał car doświadczyć, jadąc wśród szpalernu utworzonego z amych plec policjantów, żołnierzy i żandarmerji, opłaciła się tem, iż tyle argusowych oczu patrząc na publiczność i śledząc mogło wszelki najgroźniejszy wśród nich ruch. W chwili potem powiódł się odkryty powóz, zaprzęzony paru szpakowatami koniami i z chyżością błyskawicy przeleciał wzdłuż szpalernu. W powozie siedział car i caryca, on po prawej, ona po lewej.

Przybywszy do kaplicy Iwerskiej, powóz się zatrzymał, carostwo wysiadło, weszło do kaplicy i przebyło tam ze dwie minuty. Lud wrzeszczał tymczasem swoje hurra; ile mu się starczyło. Po wyjściu z kaplicy, car pierwszy wysiadł do powozu, carowa za nim. Jakis robotnik, przecisnąwszy się przez szpaler żołnierzy, pochwyił poję płaszcza carskiego i przycisnął ją z bydlęcą namietnością do ust. Komisarz policji porwał go za kark i pchnął w tył z takim impetem, że ten patrzył na długo zapewne wyleczy się ze swoich bałwochwalczych popędów.

Zwrócono powszechnie uwagę, że tym razem zmieniono pająkując zwykle porządek w orszaku carskim. Zazwyczaj w pierwszym powozie jechał policmajster. Dopiero w drugim lub w trzecim car. Tym razem car jechał w pierwszym, za nim, w drugim powozie w. ks. Aleksy, a dyrektor policji na końcu. Nadto powozu carskiego nie otaczał orszak kawalerji, jak to bywało zwykle. Była więc w tem przernozność, nożącąc pozory zaufania, żywnego do publiczności miasta Moskwy.

Alco to sautauko kończyło się przy wrotach Kremłu. Wszystkie bramy tego olbrzymiego gmachu były zamknięte, nikogo z publiczności na dziedzińcu wewnątrz nie puszczone, a Kremalostawiono do kota wojskiem. Wstęp mieli tylko wysocy dygnitarze rządowi i miejscy.

Wkrótce po przyjeździe rozpoczął się tak zwany „wychód“ carski, to jest, że car z carycą wyszli ze swych apartamentów, przeszli przez sale, gdzie szpaler tworzyli dygnitarze i damy dworu i weszli do sali św. Jerzego, gdzie gołowa (burmistrz) z radnymi, czekał na cara aby mu ofiarować chleb i sól. Ztamtąd udał się car do sali Włodzimierza, gdzie czekały na niego zarządy rozmaitych rzemieślniczych i kupieckich korporacji. Wreszcie z tej sali wyszli do Uspienskiej katedry. Tam go witał metropolita i duchowieństwo.

Po krótkim pobycie w tej katedrze udał się car do klasztoru Czudowski, a ztamtąd do pałacu Mikołajewskiego, gdzie o godzinie czwartej zjadł na pręde śniadanie, i w odkrytym powozie wyjechał zwiedzić instytut Elżbiety. Na ulicach witał go wszędzie lud zwykłym moskiewskim okrzykiem. Wreszcie o 7. udał się do pałacu Piotrowskiego, będącego na przedmieściu, w środku Piotrowskiego parku, zamkniętego zupełnie dla publiczności.

Do pałacu tego na kilka dni wprzód przybył w. ks. Michał. Zjadł urosła była pogłoska, że car ias od partu dalsi *incognito* w Moskwie. Pogłosce tej wszyscy dają wiarę, zważając, że w urzędowym opisie przyjazdu cara do Moskwy jest tyle błędów, iż w samej rzeczy wypadło, że car musiał co najmniej już wczoraj do Moskwy przyjechać, i cicho przenocować w pałacu Piotrowskim. Odtąd zaś na przemian będzie car nocował w w Kremle, to w tym pałacu, tak, że nikt nieprzód wie gdzie będzie, gdzie on następną noc spędzi.

Polityczne zdania podobał to nie ma żadnego. Przemowa carska do stanów była frazeologiczną i bez żadnej politycznej myśli. Czy odbędzie się koronacja teraz — nie wiadomo. Mówia, że dopiero w maju 1883 r. Ale dzisiaj- szty artykuł *Katkowa* każe wnosić, że odbędzie się teraz; któż jednak zdoła rozstrzygnąć, czy jest to tylko pobożne życzenie Katkowa, czy też rzeczywiście zapowiedź uroczystości koronacyjnej.

Czytamy w *Golosie*: Dziennik *Helsing Dagblad* powtarza następującą komunikat o zdającym stan: *Finskadka Postvechna Gazeta* zamieszcza w rubryce „wiadomości rządowe“ następującą krótką wiadomość o wypadku, o którym dużo mówiono ostatnimi czasami, lecz o których nie wolno było podawać do wiadomości publicznej. „Na podstawie otrzymanych a pewnych wiadomości (czytaj donos) o tem, że w Helsingforsie i Sweborgu kilku oficerów i urzędników moskiewskiej służby zawiązało filię (odtęlenie) „istniejącej w Moskwie zbrodniczego stowarzyszenia“, odyto dnia 14. (2.) września z rozkazu władzy wyższej rewizji domowa, niektórych oficerów i urzędników, przytem u nauczyteli aleksandrowskiego moskiewskiego gimnazjum: Sikorskiego i Leontiewa, a także u praportczyka Moszczyńskiego znalezione faktyczne dowody ich winy. Wymienione powyżej osoby zostały aresztowane — śledztwo w toku.

Leontiew podług najbliższych wiadomości został już wypuszczony z więzienia.)

Sprawozdanie sejmowe

Trynaste posiedzenie z dnia 26. września.

Początek o godzinie 11. min. 20.

P. Antoniewicz otrzymał 5-dniowy urlop. Sekretarz, p. Czajkowski, odczytuje spis petycji.

Marszałek zawiadamia, że plany p. Prylińskiego co do restauracji zamku na Wawelu są we Lwowie i zaprasza postów do przegladnięcia takowych.

P. Mayer zwraca uwagę, że p. Pryliński jest tutaj i gotów jest dać wszelkie potrzebne wyjaśnienia. Pożądamy więc było, aby członkowie sejmowi nie wszyscy na raz, ale mniejszymi grupami przegladali takowe, a p. Pryliński będzie każdej grupie wyjaśnić udział.

Komisja podatkowa prosi przez p. Rasseckiego o wzmożenie jej dwoma członkami na co Izba się zgodziła.

Z porządku dziennego uzasadnia p. Starowiejski w dosadnych choć krótkich słowach wniosek swój o ulgę w podatkach z powodu klęsk elementarnych w tym roku.

Ulgę takie będą wynikiem sprawiedliwości i będą obowiązkiem rządu, który jest opiekunem ludności.

Wniosek ten przekazano komisji podatkowej P. Romanowicz w uzasadnieniu swego wniosku względem ustawy o policji ogniowej przypomina, że przed kilku laty wnioś p. Emilianowicz, naczelnik straży ogniowej w Krakowie, taki projekt, który jednak Wydział krajowy rzucił do kosza, powołując się na to, że niema jeszcze ustaw budowlanych. Ustawa policji ogniowej może jednak wiele dobrego zdziałać, zanim ustawy budowlane dla gmin naszych będą wprowadzone. Ustawa ogniowa wprawdzie jest, ale jeszcze z r. 1789, która dziś już nie wystarcza. Przyczyna mowa cyfrę z ostatnich lat 9., według których spaliło się w tym czasie około 40 tysięcy budynków. Strata oszacowana wynosiła 27 milionów złr., z których 6 milionów tylko ubezpieczono. Jednym ze środków zapobiegających byłoby oprócz przymusowego ubezpieczenia budynków i organizowania straży pożarnych, uchwalenie ustawy o policji ogniowej i ustaw budowlanych. Przechodzi wreszcie mowa niektóre działy proponowane przez siebie ustawy mianowicie co do utworzyć się mającej posady krajowego inspektora straży pożarnych, którego działalność będzie zdanem mowcy nader pożyteczna.

Projekt ten przekazano komisji administracyjnej.

Sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie spraw górniczych przekazano komisji górniczej wybrać się mającej złożonej z 7 członków, zaś także sprawozdanie w przedmiocie uzupełnienia preliminarza szkoły rolniczej w Czernichowie komisji kultury krajowej.

Z kolei zdaje sprawę p. Sanguszko imieniem komisji kultury kraj. o przedłożeniu rządowemu obejmującą ustawę o niektórych środkach ku podniesieniu rybactwa.

W zeszłym roku uchwalili sejm podobną ustawę, która jednak nie otrzymała sankcji z powodu kolizji z postanowieniami ustawy wodnej. Obecnie wnioś rząd taką ustawę z odpowiedniami zmianami.

Ustawa obecna będzie tylko prowizoryczną gdyż prace przygotowawcze do państwowej ustawy rybackiej, na mocy której przedłożone będą zupełne ustawy rybactwa krajowe, są wykończane.

P. Zatorski w obszernym przemówieniu odczytanem dosyć płynnie, popiera wniosek przyjęcia całej tej ustawy *en bloc*.

P. Komisarz rządowy podaje tylko oświadczenie, że projekt państwowej ustawy będzie na najbliższej sesji rady państwa przedłożony. Ta ustawa jest więc tylko prowizoryczna.

Ustawę przyjęto *en bloc* z dwiema stylistycznymi poprawkami p. Zatorskiego, które przyjęł sprawozdawca.

Z kolei zdaje sprawę komisja budżetowa (ref. p. Szałkowski) o zamknięciu rachunków funduszu propinacyjnego za r. 1880.

Dochody tego funduszu wynosiły 378.342 zł. 70 ct. Wydatki 12.941 zł. 51 ct., które ulokowano w listach zastawnych Tow. kredytowego i Banku hipotecznego. Stan majątku tego funduszu wynosił z końcem r. 1880 1.020.636 zł. 5 ct. Zaległości w opłatach szynkarstkich wynosiły 103.197 złr., zmniejszyły się znacznie wskutek zarządzeń namiestnika, wydanych wskutek zrozuczeń ustawy sejmowych. W roku 1881 zmniejszyły się jeszcze bardziej, bo wynosiły kwotę 83.882 złr.

Zamknięcie rachunków przyjęto do wiadomości bez dyskusji.

Przedłożenie Wydziału kraj. w sprawie odciążenia kolonii Dobranazy od gminy tegoż nazwiska w powiecie przemyskim, zwrócono na wniosek komisji administracyjnej (ref. p. T. Dzieduszycki) Wydziałowi kraj. celem dokładniejszego wyjąszenia stosunków miejscowych.

Sprzeciwiał się temu p. Bilifski i przypomniał, że w r. 1868 komisja administracyjna postawiła wniosek o rozdział tych gmin, i podniósł wniosek Wydziału kraj., dozwalający na ten podział.

Imieniem komisji administr. przemawiał w obronie wniosków p. Madejski, na co jeszcze raz odpowiedział p. Bilifski. Za wnioskami komisji przemawiali jeszcze pp. Spiwiński, Krukowiecki i sprawozdawca, poczem wniosek komisji uchwalono.

Ten sam sprawozdawca przedkłada wniosek komisji administracyjnej z projektem zmiany §. 98. ustawy gminnej, który miałby brzmieć jak następuje:

Rada powiatowa, a w jej zastępstwie wydział powiatowy czuwa nad tem, aby wkładowy majątek i zakładowo dobro gmin i zakładów gminnych nie zostało uszczuplone.

Wydział powiatowy winien również czuwać nad tem, aby grzywny nakładane przez władze powiatowe, polityczne i zwierzchności gminne, które według obowiązujących przepisów wpływają na rzecz ubogich miejscowych, lub funduszu zapomog (ubogich) w gminie, byłyby na cel potrzebny, i ma tenże wykonywać w tym celu potrzebna kontrola, wedle okoliczności, co uzna za stosowne zarządzić, a mianowicie także żądać, aby kary te wpływały za pośrednictwem wydziałów powiatowych.

Sejm, a w jego zastępstwie Wydział krajowy, ma najwyższy nadzór nad całością zakładowego majątku i zakładowego dobra gmin i zakładów gminnych.

Wydział krajowy może w tym celu, gdy uzna tego potrzeba, żądać objaśnień i usprawiedliwień od reprezentacji gminnej; za pośrednictwem Wydziału powiatowego; wyjątkowo zaś w razach nagłej potrzeby, żądać takich wyjaśnień bezpośrednio, może również i przez delegowanie komisji zarządzać dochodzenia na miejscu.

W wykonaniu tego prawa nadzoru, upoważniony jest Wydział krajowy w razie potrzeby użyć stosowych środków zaradczych.

Wniosek swój motywuje komisja głównie tem, że kwoty te byłyby częstokroć używane nie na cele przeznaczone, tj. dla miejscowych ubogich, lecz na własną zwierzchności gminnych lub innych nieuprawnionych korzyść; a kontrola w tym kierunku z powodu niestałości tych dochodów jest nader trudna, ponieważ zarządzenie to nie udało się przeprowadzić w drodze administracyjnej, gdyż ministerstwa sprawiedliwości i spraw wewnętrznych orzekły, że tylko naczelny gmin są powołani do odbierania kwot przypadających z grzywien.

Ustawę dotyczącą przyjęto bez dyskusji w drugim i trzecim czytaniu.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji kultury kraj. o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie popierania spółek melioracyjnych.

Komisja (ref. p. Gorayski) przedkłada następujące wnioski, które przyjęto bez dyskusji:

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielania spółkom wodnym, zawierającym się w celu regulacji wód niespławialnych lub melioracji lokalnej na obszarze wynoszącym najmniej 200 hektarów (około 375 morgów), bezpłatnej pomocy technicznej biura melioracyjnego dla przeprowadzenia zdjęć inwielacyjnych oraz sporządzenia planów i kosztorysów.

2. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu celem wzmożenia sił technicznych biura melioracyjnego kredyt do wysokości 600 złr. rocznie.

3. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu celem subwencjonowania stałych podmaźstrzych przy robotach melioracyjnych, wykonywanych pod nadzorem inżynierów biura melioracyjnego kredyt do wysokości 600 złr. rocznie.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu utworzenie ekspozytury biura melioracyjnego w Sanoku i otwiera w tym celu Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 200 złr. rocznie.

5. Otworzone pod 2., 3 i 4. kredyty będą pokryte z funduszu krajowego.

Petycje towarzystwa rolniczego okręgu tarnowskiego do co pomnożenia sił technicznych tamtejszego biura melioracyjnego przekazano Wydziałowi kraj. do uwzględnienia.

Bez dyskusji uchwalono również wniosek komisji prawniczej (sprawozd. p. Fruchtmann), aby petycję względem przeniesienia miejscowości Kobylicza ruka, Kobylicza wolańska i Fehlbach z okręgu sądu powiatowego w Lubaczowie i starostwa w Cieszanowie do sądu powiatowego w Krakowcu i starostwa w Jaworowie, odstąpił Wydziałowi krajowemu do penownego zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesji.

Po wyczerpaniu porządku dziennego odczytał sekret. Czajkowski wniosek p. Zamojskiego o rezolucję do rządu, aby przedłożył nową ustawę leśną, aby oszczędzić nad wykonaniem istniejącej ustawy leśnej i aby pomógł personalnie technicy przy inspektoracie lasowym.

Posiedzenie zamknięto o godzinie 12. min. 35, następnego jutro.

Na porządku dziennym pierwsze czytanie wniosku p. Wasilewskiego w sprawie ustawy służbowej, sprawozdanie Wydziału kraj. w sprawie przesłanyh dowodów i w sprawie udzielenia zapomogi gminie Wierzy; wybory do komisji górniczej i dwóch członków do komisji podatkowej; cztery sprawozdania komisji administracyjnej a to o przedłożeniu rządowemu w sprawie kwaterunku wojska, o ustawie budowlanej dla m. Lwowa, o takiejże ustawie dla Krakowa, wreszcie w sprawie obciążenia posady przyrządza oddziału chirurgicznego przy szpitalu lwowskim.

Na porządku dziennym pierwsze czytanie wniosku p. Wasilewskiego w sprawie ustawy służbowej, sprawozdanie Wydziału kraj. w sprawie przesłanyh dowodów i w sprawie udzielenia zapomogi gminie Wierzy; wybory do komisji górniczej i dwóch członków do komisji podatkowej; cztery sprawozdania komisji administracyjnej a to o przedłożeniu rządowemu w sprawie kwaterunku wojska, o ustawie budowlanej dla m. Lwowa, o takiejże ustawie dla Krakowa, wreszcie w sprawie obciążenia posady przyrządza oddziału chirurgicznego przy szpitalu lwowskim.

Na porządku dziennym pierwsze czytanie wniosku p. Wasilewskiego w sprawie ustawy służbowej, sprawozdanie Wydziału kraj. w sprawie przesłanyh dowodów i w sprawie udzielenia zapomogi gminie Wierzy; wybory do komisji górniczej i dwóch członków do komisji podatkowej; cztery sprawozdania komisji administracyjnej a to o przedłożeniu rządowemu w sprawie kwaterunku wojska, o ustawie budowlanej dla m. Lwowa, o takiejże ustawie dla Krakowa, wreszcie w sprawie obciążenia posady przyrządza oddziału chirurgicznego przy szpitalu lwowskim.

Na porządku dziennym pierwsze czytanie wniosku p. Wasilewskiego w sprawie ustawy służbowej, sprawozdanie Wydziału kraj. w sprawie przesłanyh dowodów i w sprawie udzielenia zapomogi gminie Wierzy; wybory do komisji górniczej i dwóch członków do komisji podatkowej; cztery sprawozdania komisji administracyjnej a to o przedłożeniu rządowemu w sprawie kwaterunku wojska, o ustawie budowlanej dla m. Lwowa, o takiejże ustawie dla Krakowa, wreszcie w sprawie obciążenia posady przyrządza oddziału chirurgicznego przy szpitalu lwowskim.

Na porządku dziennym pierwsze czytanie wniosku p. Wasilewskiego w sprawie ustawy służbowej, sprawozdanie Wydziału kraj. w sprawie przesłanyh dowodów i w sprawie udzielenia zapomogi gminie Wierzy; wybory do komisji górniczej i dwóch członków do komisji podatkowej; cztery sprawozdania komisji administracyjnej a to o przedłożeniu rządowemu w sprawie kwaterunku wojska, o ustawie budowlanej dla m. Lwowa, o takiejże ustawie dla Krakowa, wreszcie w sprawie obciążenia posady przyrządza oddziału chirurgicznego przy szpitalu lwowskim.

Na porządku dziennym pierwsze czytanie wniosku p. Wasilewskiego w sprawie ustawy służbowej, sprawozdanie Wydziału kraj. w sprawie przesłanyh dowodów i

Lekcje buchalterji.

Blizsza wiadomosc ul. Krakowska 1. 9. II piet. codzień od godz. 2. do 6. popołudniu. 3415 1-5

Płotna

szwajcarskie i rumberskie w matych i dużych sztukach i w różnej szerokości — REZUŃNIKI na karku i w tuzinach, CHUSTECZKI białe i kolorowe, DYMIE białe w paski i deseniach, SERWETY, OBRUSY, DESSERTKI i SERWETY kolorowe, sprzedaje pojedynczo na lokcie i w całym sztaku i polca, pod gwarancją za dobroć i trwałość i sumienną cenę, handel towarów mieszanych

Kowalski i Meyer

Lwów, Rynek 1. 26.

BAZAR MARKIEWICZA

Pierwszy skład wyrobów krajowych we Lwowie, plac Marjański 1. 10. utrzymuje na składzie i polca

PLÓTNA

WYROBU KRAJOWEGO jakoteż różne przeroby z tychże mianowicie: **JAŚ GÓTOWE**: kalessony, koszule, prześcierała, senniki, szerczoki, maglowniki, wory zbożowe mocne również ręczniki, obrusy, serwety, koronki, skarpetki, pończochy, kilinki itp. 3284 3-4

Leśniczy

Niemiec, 55 lat, żonaty, mówiący także po polsku, wykształcony w kierownictwie i wykonaniu spraw dotyczących gospodarstwa lasowego, tudzież obznajomiony najdokładniej z technicznymi użytkownikami drzewostanów, oszacowaniem i buhalterją kwasy w Poznaniu samowolnie zarządzał lasami, tutaj zaś zarządzając majątkiem pod względem ekonomii rolnej i lasowej, po zakupie z powodu sprzedaży dóbr trwałej posady. Posiada chlubne rekomendacje i może złożyć kurje. Łaskawe zgłoszenia listowne przyjmuje pod lit. H 49. Administracja „Gazety Narodowej.”

Ważne dla krawców.

Na życzenie wysyłam bezpłatnie zupełną kolekcję próbek

SUKIENNYCH I MODNYCH

materij wełnianych, na ubrania męskie i dla chłopców po najtańszych cenach stałych.

Zamówienia towarów uskuteczniłam jednak tylko za pobraniem należności. 3387 2 9

Skład fabryczny

Jan Günzberg w Graz (Styrja).

Dr. Hartmanna AUXILIUM

najlepiej utwierdzony środek leczniczy przeciw **rzeczaczce u mężczyzn i upławom u kobiet,** ściśle podług medycznych przepisów sporządzony preparat, — leczy bez **wstrząsania i bólow,** nie pozostawiając po sobie skutków, świeżo powstałe i nawet bardzo zastarzałe **gruntownie i stosunkowo szybko.** Należy wyraźnie żądać dr. HARTMANN „Auxilium“ dla panów lub kobiet. Takowe jest wraz z pouczającą broszurą i kartą do jednorazowej konsultacji w zakładzie p. dr. Hartmanna i we wszystkich znaczących aptekach do nabycia po cenie 2 złr. 30 ct. 9790 2-7

Główny skład rozsyłkowy: **W. TWARDY,** apteka, rum goldenen Hirschen Kohlmarkt 11 we Wiedniu.

NB. P. dr. Hartmann ordynuje od godz. 9-2 i od 4-6 w swoim zakładzie, gdzie zajmuje się także jak dotąd leczeniem wszystkich stałości naskórných, tajnych szeregów, nie ostabienia, podług doświadczonej metody bez skutków następczych, niemniej chorób kłówych i wrodz. Leżki dostarczają się pod dyktando. Honorarium mierne. Także listownie. **Wiedn. Stadt, Seilergasse nr. 11** (jedenaście).

Skład we LWOWIE: w aptece P. Mikolascha.

Pariser Damen Mieder

Corsets M. Weis, aus Paris, Stadt Neuar Markt (Mehlsack) N2 WIEN 1. Stock

Ceny staników

po 8, 10, 12, 14 do 16 zł. a. w. 1368 7-7

Century

Przy zamówieniach listowych uprasza się o przeliczenie miary w centymetrach: 1. objętość pierśi i grzbietu pod ramionami, 2. objętość klatki, 3. objętość bioder, 4. długość od miejsca pod ramionami do klatki. Miarę należy brać po sukni.

Aniela Dziadoszy

przeniosła swoją **PRACOWNIĘ SUKIEN DAMSKICH** z ulicy Skarbowskię liczbą 5 do **Gmachu Teatralnego III. piętro Nr. 91.** Przyjmuje wszelką krawiectwianę damską. Roboty sukni zwykłej 4 zł. strojnej 5 zł. Robota sukienki dżinsowej od zł. 1 do 3 zł. 33:3 1-12

01 tylko lat istniejąca

Fabryka Tutek Cigaretowych.

Katarzyna Ptaszyńska ulica Krakowska 1. 5.

która na wystawie lwowskiej w roku 1877 za dobre wyroby najlepszą uznaną została, polca wielki wyrób **Tutek cygaretowych** z najlepszych francuskich papierków Abadie, Armonien, Panama, May, Persan i t. d. w różny wielkościach i szerokościach po jak najtańszej cenie. Także polca papierki cygaretowe w arkuszach i księżeczkach francuskie po jak najtańszej cenie. Wielki wybór **maszynek** do robienia cygarec, sztuka po 30 ct. Zamówienia z prowincji uskuteczni się jak najprędzej.

Sprzedaz serow

Wyborny **Romadour**, także tusty i półtusty **Ser Limburgski**, sprzedaje najtaniej w skrzynkach 5-kilowych za pobraniem 3395 1-3

Alojzy Hampel,

Fabryka serow w Solinie, pod Ustrzykami.

Zakład FOTOGRAFICZNY E. RICHTERA

plac Marjański 1. 3, (obok hotelu europejskiego) zaopatrzone w przyrządy najnowsze, wynalazki i najlepsze aparaty retuszowe, wykonują fotografie wistowe, gabinety i grupy w rozmaitych formatach, — jakoteż wszelkie widki na prowincji.

Najtańsze PIECE do regulowania i napełniania

R. Geburth c. k. nadw. maszyniary są do nabycia we Wiedniu, VI, Kaiserstr. 71. Ilustrowane cenniki gratis i franco. 2837 8-20

Dr. ADAMA MAJEWSKIEGO

Zakład wodoleczniczy we Lwowie, (w Kiselca.) Urządzony w sposób najodpowiedniejszy, położony korzystnie jak pod względem świeżego powietrza, najlepszej wody, jak i przyjemnych przechadzek, przyjmuje chorych na mieszkanie z **zupelnym zaopatrzeniem** jakoteż tylko **dochozających** dla leczenia się, które się odbywa rano od 6 do 8, i po południu od 4 do 6 godziny pod nadzorem lekarza Zakładu. 3374 1-7

Gotową posciel jako to: Koldry,

Materace wełniane i z morskiej rośliny, gotowe **PODUSZKI, SIENNIKI, prześcierała, poszewki,** oraz w świeżym asortymencie **Płotna, stołowa bieliszę, pończochy, skarpetki** **BIELIŻNIE MEZKA, SCHIRTINGI** **DYWANY angielskie, KAPY, KOCYKI na łóżka** **BARCHANY i FLANELE,** **Łóżka żelazne** polca po najumiarkowanych cenach **MAGAZYN J. DREXLER & SYNÓW** LWÓW, Nr. 2. Kapitulny plac.

Jesienne i zimowe Nowości

W MATERJAŁACH NA SUKIENI DAMSKIE, GOTO- WYCH OKRYCIACH I KOSTIUMACH, OTRZYMAŁ **MAGAZYN HENRYKA SCHWARZA** w KRAKOWIE, ul. Grodzka 13.

polesając je, jakoteż inne artykuły w zakres handlu bławatnego wchodzące, po cenach umiarkowanych, zaś **Składy komisowe** Płotna i bielizny stołowej Perkali, Schirtingów, Podszewek po cenach fabrycznych. Magazyn przyjmuje zamówienia na wszelką konfekcję damską według modeli lub żurnali do wykończenia w czasie jak najkrótszym. — Próbkę na żądanie franko. 3292 4-4

6proct. Listy zastawne Banku hipotecznego

wylosowane 31. sierpnia, płatne 1. marca 1883, wypłacamy w gotówce do 1. grudnia 1882 **po kursie 100 zł. 50 ct.** **Sokal & Lilien** KANTOR WYMIANY we LWOWIE. 3302 4-12

Do folwarku 630 morgów obejmującego poszukuje się

ekonomia.

Checa się podd-ć ścisłej kontroli, przysiężnie krótko wysięgi swolch świadczeń, posle rest. do Balza i zjad dowa się o warunkach. 3413 1-3

Konkurs.

Na posadę asystenta przy laboratorium zoologicznym, krajowej wyższej szkoły rolniczej w Dublinach, rozpisuje się niniejszym konkursem. Posadę tę, z którą połączona jest placu roczna w kwocie zł. 600 w. a. i mieszkanie, nadaje się na dwa lata, tj. do dnia 1. września 1884 r. Podania zaopatrzone we właściwe dokumenta wnieść należy przed dniem 15. października br. do dyrekcji kraj. szkół rolniczych w Dublinach poczta Dubliny. **Dyrekcja krajowych szkół rolniczych** W Dublinach 25. września 1882. 3411 1-8

Zakład FOTOGRAFICZNY E. RICHTERA

plac Marjański 1. 3, (obok hotelu europejskiego) zaopatrzone w przyrządy najnowsze, wynalazki i najlepsze aparaty retuszowe, wykonują fotografie wistowe, gabinety i grupy w rozmaitych formatach, — jakoteż wszelkie widki na prowincji.

REPARATEUR AU QUINQUINA

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

Władysław Zaak

inżynier-mechanik, we Lwowie, ul. Piekarska 1. 10. urządza pod gwarancją młyny, tartaki, transmisje łaźni, wodociągi itp. Także kompletne fabryki. Sprowadza z Europy i Ameryki wszelkie maszyny specjalne.

Wino na głowie i brodzie, kolor naturalny

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

REPARATEUR AU QUINQUINA

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

Władysław Zaak

inżynier-mechanik, we Lwowie, ul. Piekarska 1. 10. urządza pod gwarancją młyny, tartaki, transmisje łaźni, wodociągi itp. Także kompletne fabryki. Sprowadza z Europy i Ameryki wszelkie maszyny specjalne.

Wino na głowie i brodzie, kolor naturalny

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

REPARATEUR AU QUINQUINA

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

Władysław Zaak

inżynier-mechanik, we Lwowie, ul. Piekarska 1. 10. urządza pod gwarancją młyny, tartaki, transmisje łaźni, wodociągi itp. Także kompletne fabryki. Sprowadza z Europy i Ameryki wszelkie maszyny specjalne.

Wino na głowie i brodzie, kolor naturalny

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

REPARATEUR AU QUINQUINA

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

Władysław Zaak

inżynier-mechanik, we Lwowie, ul. Piekarska 1. 10. urządza pod gwarancją młyny, tartaki, transmisje łaźni, wodociągi itp. Także kompletne fabryki. Sprowadza z Europy i Ameryki wszelkie maszyny specjalne.

Wino na głowie i brodzie, kolor naturalny

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

REPARATEUR AU QUINQUINA

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

Władysław Zaak

inżynier-mechanik, we Lwowie, ul. Piekarska 1. 10. urządza pod gwarancją młyny, tartaki, transmisje łaźni, wodociągi itp. Także kompletne fabryki. Sprowadza z Europy i Ameryki wszelkie maszyny specjalne.

Wino na głowie i brodzie, kolor naturalny

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

REPARATEUR AU QUINQUINA

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

Władysław Zaak

inżynier-mechanik, we Lwowie, ul. Piekarska 1. 10. urządza pod gwarancją młyny, tartaki, transmisje łaźni, wodociągi itp. Także kompletne fabryki. Sprowadza z Europy i Ameryki wszelkie maszyny specjalne.

Wino na głowie i brodzie, kolor naturalny

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

REPARATEUR AU QUINQUINA

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

Władysław Zaak

inżynier-mechanik, we Lwowie, ul. Piekarska 1. 10. urządza pod gwarancją młyny, tartaki, transmisje łaźni, wodociągi itp. Także kompletne fabryki. Sprowadza z Europy i Ameryki wszelkie maszyny specjalne.

Wino na głowie i brodzie, kolor naturalny

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

REPARATEUR AU QUINQUINA

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

Władysław Zaak

inżynier-mechanik, we Lwowie, ul. Piekarska 1. 10. urządza pod gwarancją młyny, tartaki, transmisje łaźni, wodociągi itp. Także kompletne fabryki. Sprowadza z Europy i Ameryki wszelkie maszyny specjalne.

Wino na głowie i brodzie, kolor naturalny

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

REPARATEUR AU QUINQUINA

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

Antoni Enders

przedem **J. Niemirowskiego Następcy** we Lwowie, Rynek 1. 29. polca w największym wyborze

WELNE

do robienia pończoch i skarpetek zimowych po 4, 6, 7 i 10 ct. za 1 dekagram. 3416 1 6

Władysław Zaak

inżynier-mechanik, we Lwowie, ul. Piekarska 1. 10. urządza pod gwarancją młyny, tartaki, transmisje łaźni, wodociągi itp. Także kompletne fabryki. Sprowadza z Europy i Ameryki wszelkie maszyny specjalne.

Wino na głowie i brodzie, kolor naturalny

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

REPARATEUR AU QUINQUINA

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

Władysław Zaak

inżynier-mechanik, we Lwowie, ul. Piekarska 1. 10. urządza pod gwarancją młyny, tartaki, transmisje łaźni, wodociągi itp. Także kompletne fabryki. Sprowadza z Europy i Ameryki wszelkie maszyny specjalne.

Wino na głowie i brodzie, kolor naturalny

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

REPARATEUR AU QUINQUINA

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

Władysław Zaak

inżynier-mechanik, we Lwowie, ul. Piekarska 1. 10. urządza pod gwarancją młyny, tartaki, transmisje łaźni, wodociągi itp. Także kompletne fabryki. Sprowadza z Europy i Ameryki wszelkie maszyny specjalne.

Wino na głowie i brodzie, kolor naturalny

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

REPARATEUR AU QUINQUINA

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

Władysław Zaak

inżynier-mechanik, we Lwowie, ul. Piekarska 1. 10. urządza pod gwarancją młyny, tartaki, transmisje łaźni, wodociągi itp. Także kompletne fabryki. Sprowadza z Europy i Ameryki wszelkie maszyny specjalne.

Wino na głowie i brodzie, kolor naturalny

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

REPARATEUR AU QUINQUINA

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny wyrób który, nie będąc farbą, przywraca włosom na głowie i brodzie stopniowo w miarę używania go, ich kolor naturalny.** UŻYWA SIĘ BEZ ŻADNYCH INNYCH PREPARATÓW SPEDA LUMIÈRE We wszystkich skład. perfum i fruzjerow

Władysław Zaak

inżynier-mechanik, we Lwowie, ul. Piekarska 1. 10. urządza pod gwarancją młyny, tartaki, transmisje łaźni, wodociągi itp. Także kompletne fabryki. Sprowadza z Europy i Ameryki wszelkie maszyny specjalne.

Wino na głowie i brodzie, kolor naturalny

Przygot. przez F. CRUQUA, Dru- Chemika PARYŻ, 11, rue Trévise, 11, PARYŻ w Eu. PISAUD **Jedyny**